

Mahkeme : İstanbul 21. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Tarihi : 10.02.2022

Özet

20 Ağustos 2007’de arkadaşı M.O. ile birlikte Beyoğlu’nda sivil polislerce gözaltına alınan ve Beyoğlu Asayiş Şube Müdürlüğü’ne götürülen Nijeryalı Festus Okey, burada bir polis tarafından vurulmuş, ağır yaralı olarak kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetmişti. Festus Okey’i vuran polis hakkında dava açılmış, sanık polis hakkında 2011 yılında ‘taksirle öldürmek’ suçundan ceza verilmiş, verilen ceza Festus Okey’in ağabeyinin kimlik bilgisi ve DNA raporları alındıktan sonra davaya taraf olmasının değerlendirilmesi yapılmadığından Yargıtay 1. Ceza Dairesi tarafından bozulmuş ve yerel mahkeme Yargıtay’ın kararına direndiği için bu karar Yargıtay Ceza Genel kuruluna gitmişti. Aynı yönde karar veren Ceza Genel Kurulu kararı sonrasında ise dava, İstanbul 21. Ağır Ceza Mahkemesi’nde 2018 yılında yeniden görülmeye başlanmış, Festus Okey’in Güney Afrika’da yaşayan annesi L. O. ve abisi T. G. O.’dan alınan DNA’ya örneklerinin eşleşmesi sağlanmış, bunun üzerine mahkeme ailenin davaya katılma talebini kabul etmişti. Davanın 2020 yılı Kasım ayında görülen duruşmasında savcılık esas hakkındaki mütalaasında sanık polisin “taksirle ölüme neden olma” suçundan hapsini istemiş, tarafların detaylı beyanları akabinde mahkeme 17.03.2021 tarihli duruşmasında sanık polis memurunun Festus Okey’i olası kast ile öldürdüğü kanaatiyle ve iyi hal indirimi yaparak nihai olarak sanık hakkında 16 yıl 8 ay hapis cezasına hükmetmişti.

Bu karara sanık avukatı ve savcılık tarafından karara itiraz edilmiş ve Yargıtay 1. Ceza Dairesi 3 Kasım 2021 tarihli kararı ile yerel mahkemenin sanık polis memurunun “olası kast” ile öldürme suçundan hüküm kurduğu kararı bozmuş “bilinçli taksir” ile öldürme suçundan ceza alması gerektiğini bildirmiştir.

Festus Okey’in yaşamını yitirmesinin üzerinden 15 yıl geçmesine rağmen dava sonuçlanamamış ve Yargıtay’ın bu kararı üzerine yerel mahkemede yeniden yargılama yapılmak üzere dosya açılmış ve duruşma günü verilmiştir. Duruşma 10.02.2022 tarihinde görülmüştür.

Duruşma Öncesine Dair İzlenimler:

Duruşma 10:20 saatinde gerçekleşeceğinden 10:00’da duruşma salonu önünde hazır olundu. Karşılıklı ağır ceza mahkemesi duruşma salonunun bulunduğu bekleme alanında Festus Okey duruşmasını bekleyen, Festus Okey’in ailesinin vekilleri, sanık avukatı, birkaç izleyici bulunmaktaydı.

Bekleme alanında, gerek duruşmanın görüleceği mahkeme salonunda gerekse karşısında yer alan mahkeme salonunda gerçekleşecek başkaca duruşmalar için bekleyenler bulunmaktaydı. Koridorda bekleyen güvenlik bulunmaktaydı, ancak özel olarak Festus Okey davasını bekleyen güvenlik yoktu. 11:00 gibi mübaşirin seslenmesi ile duruşmanın başlayacağı bildirildi.

Duruşmaya Dair İzlenimler:

Mübaşir tarafından Festus Okey davasının bilgilerinin ve tarafların isimlerinin okunması ile duruşma salonuna girişler başladı. Sanık avukatı, katılanların¹ üç avukat duruşma salonuna girdi. Duruşma salonuna biz dahil üç kişi izleyici olarak mesafeli şekilde oturdu. Sanık polis memuru ise video konferans yöntemi olan SEGBİS (*Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi*) sistemiyle bulunduğu yer mahkemesinde duruşmaya bağlandı. Bu sırada duruşma salonunda mahkeme heyeti tam olarak yer almamaktaydı, mahkeme başkanı ve üye hakimlerden bir salon içerisinde değildi.

Mübaşir ise, mahkeme başkanının talimatı olduğunu ve salona izleyici ve gazeteci alınmayacağını söyleyip izleyicilerin dışarı çıkmasını istedi. Gerekçesi sorulduğunda yalnızca başkanın talimatı olduğunu ifade etti. Ancak mahkeme başkanının bu hususu bizzat iletmesi halinde değerlendireceğini belirten izleyiciler salon dışına çıkmadı. Akabinde mahkeme başkanı duruşma salonuna geldi ve seyircilerin dışarı çıkmasını istemedi ve izleyiciler salonda kalmaya devam etti.

Mahkeme başkanı diğer üye hakim yerini almadan bozma kararı ve gelen evrakların isimlerini okuyup duruşma başladı. Katılan vekillerine Yargıtay'ın bozma kararına² karşı diyecekleri sordu. Bu sırada salon dışında olan üye hakim yerine geçti

Katılan vekillerinden önce söz alan avukat, beyanlarının SEGBİS ile kayıt altına alınmasını talep etti. Mahkeme başkanı daha evvel beyanlarının olduğunu bu nedenle uzun konuşmalarına gerek olmadığını ifade etti, davanın uzun sürdüğünü onların da bitirmek istediğini ifade etti. Bu sırada katip SEGBİS ile kayıt alma hazırlığı yaptı, katılanların avukatı, Yargıtay'ın bozma kararına karşı direnilmesini talebini gerekçelendirirken, duruşma salonuna giren gazeteci ve izleyiciler oldu. Mahkeme başkanı mübaşir ile konuşarak kapıda beklemesini istedi. Mübaşir salon kapısını kapatıp beklerken salona sonrasında giren izleyici iki kişi daha oldu, sonradan salona gelen kişilere dair bir engelleme olmadı. Ancak katılan avukatlarının beyanlarının

¹ Katılan: Suçtan zarar gören kişinin- şikayetçinin davaya taraf olarak kabulü sonrasında aldığı sıfat. Burada Festus Okey'in annesi ve abisinin davanın katılanıdır.

² Yargıtay 1. Ceza Dairesinin 2021/10404 E. 2021/13876K. 03.11.2021 tarihli kararı

alınması sırasında duruşmadan çıkan kişilere yönelik mahkeme başkanı, “gereksiz disiplin bozuyorsunuz, çıkabilirsiniz ama giremezsiniz, şimdi çıkın” dedi ve kişiler dışarı çıktı.

Akabinde katılanların diğer iki vekili de söz alarak Yargıtay bozma kararına uyulmamasını mahkemenin kendi kararında direnmesini talep ettiler. Mahkeme başkanı sonrasında duruşma savcısı, sanık avukatına söz verdi. Mahkeme Başkanı ara vereceğiz dedi ve izleyiciler salonu boşalmak üzere dışarı yöneldi ancak mahkeme başkanı SEGBİS’de hazır olan sanığa söz vermediğini fark ederek, tekrar oturulmasını istedi, sanığa diyeceklerini sordu. Savcı, sanık avukatı ve sanık Yargıtay’ın bozma kararına uyulmasını istediler.

Mahkeme 11:35’de karar için müzakere arası verdi. 11:50’de mübaşirin seslenmesi ile yeniden duruşma salonuna girildi.

Mahkeme başkanı bozma kararına uyacakları yönünde karar aldıklarını belirtti. Ayrıca doğrudan “esasa dair savunma yapmak için süre istersiniz değil mi?” diye sordu. Katılan avukatları aslında hazır olduklarını ifade ettiler, ancak sanık avukatı süre isteyeceğini belirtti. Duruşma savcısı ise Yargıtay’ın bozma kararının kendi mütalaasıyla aynı çerçevede olduğunu ifade etti ve önceki mütalaasını tekrar ettiğini söyledi. Ancak mütalaanın detayları ifade edilmedi. O nedenle mütalaanın tüm içeriği duyulmadı. Karar için verilen aradan sonraki konuşmalar taraflar ayakta iken ve karşılıklı konuşmalar şeklinde gerçekleşti. Mahkeme taraflara esasa dair beyanda bulunmak üzere süre vererek duruşmayı erteledi.

Mahkemenin Tutumu:

Mahkeme heyeti Yargıtayca bozulan kararını verdiği duruşma ve önceki duruşmalarında pandemi nedeniyle salona gözlemci ve gazetecileri almamış ve seyircisiz duruşma yapmış idi. Ancak mahkeme heyeti bu duruşmada salona izleyici alınmasına müdahale etmedi.

Bu duruşma itibarıyla mahkeme başkanının katılan avukatlarının beyanlarını uzatmaması isteyen ifadeleri sırasında kaba davrandığı gözlemlendi.

Beyanlar:

Katılan vekilleri; Anayasa Mahkemesinin Festus Okey’in abisinin yaptığı bireysel başvuruya ilişkin verdiği kararı³, Yargıtay bozma kararını ve yerel mahkemenin kararını karşılaştırdılar. Yerel mahkemenin daha önce oy birliği ile aldığı kararında direnmesini talep ettiler. Yargıtay’ın sanığın beyanına üstünlük verdiğini, kararında iki kez “husumet ve tanışıklık”tan

³ Anayasa Mahkemesi’nin 2018/6183 Başvuru Nolu 13.01.2021 tarihli Kararı (<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/03/20210310-12.pdf>)

bahsedildiğini ve taraflar arasında husumet ve tanışıklık olmamasını olası kastın olmadığı şeklinde yorumladığını ancak olası kast için husumete ve tanışıklığa gerek olmadığının açık olduğunu ifade ettiler. Yargıtay kararının, yerel mahkeme kararını çürütebilecek nitelikte olmadığını belirttiler.

Dosyada bulunan adli raporlarda ölüme neden olan atışın “mesafeli atış” olduğu, Festus Okey’in tabancı çekmesi ve bu arbede de vurulması halinde elinde “swap izi” olması gerektiğini ancak raporlarda swap izinin tespit edilmediğini belirttiler. Ayrıca dinlenen polis tanıkların olayı görmediklerini dosyada bulunan tutanaklarda başka yerde olduklarının sabit olduğunu bu tanıklara ve sanık anlatımına itibar edilmeyeceğini belirttiler. Yine olay olduktan 3.5 saat sonra polis memurları olayı savcıya bildirdiklerini ve dosyada yer alan tutanakların gerçeğe aykırı tutulduğunu ifade edip dosyadaki görüntüleri göstererek taksir ile değil olayın “olası kast” ile gerçekleştiğini belirttiler ve mahkemenin kararında direnmesini talep ettiler.

Duruşma Savcısı ise Yargıtay 1. Ceza Dairesi'nin kararının usul ve yasaya uygun olduğunu belirterek, bozma kararına uyulmasını talep etti.

Sanık Avukatı, özetle direnme kararına uyun demek için mahkemeyi kararın abartmaya ve yüreklendirmeye gerek olmadığını, ayrıca AYM’nin delil tartışması yapmaması gerektiğini ancak bunu yaptığını ve eksik delil var denildiğini bu haliyle müvekkile ceza verilemeyeceğini, yine kaybedildiği belirtilen Festus Okey’in kanlı gömleği ile ilgili yürütülen yargılamada ayrıca karar verildiğini ve tekrar tekrar gündeme getirmenin yersiz olduğunu belirtti. Olay günü müvekkilim iddia edildiği gibi sorgu yapmadığını, çünkü kişinin dilini bilmediğini belirtti. Raporlara göre Festus Okey’in vücudunda bir oynama olmadığını ifade etti. (Burada kastedilen darp ve işkence izi olduğu tahmin ediliyor.) Müvekkili polis memurunun aslında bu olayın mağduru olduğunu ifade edip “Maalesef müvekkil bir saldırı ile karşılaşılıyor, kendini korumaya çalışıyor ve bu olay oluyor. Bir mermi patlıyor ve hastaneye kaldırılıyor, hep başında duruluyor. Husumet yok aralarında. Tanışıklıkları yok. Nasıl kasıtlı hareket edebilmesi için bir sebep ortaya konulabilir. Müvekkilim bu dosyanın mağdurudur. 16 senedir bunun ıstırabını yaşamaktadır. Biz burada meşru müdafaa olduğunu düşünüyoruz.” Şeklinde beyanda bulundu.

Sanık: Ben görevim başımdayken meydana geldi, önceki beyanlarımı tekrar ederim, ayrıca avukatımın beyanlarına katılıyorum dedi.

Hüküm:

Mahkeme heyeti açıkladığı Yargıtay'ın kararına uymak yönünde karar aldı ve taraflara esasa dair beyanda bulunmak üzere süre verdi bu nedenlerle duruşmayı 25 Mayıs 2022 tarihine bıraktı.